

stond op de lijsten van gijzelaars die op 13 juli '42 opgehaald moesten worden. Hij werd die dag op het nippertje gewaarschuwd door de echtgenote van zijn hervormde collega die de auto herkende die Heemse binnenreed: het was de auto waarmee haar man een half jaar tevoren als arrestant weggevoerd was. Ds. Slomp, telefonisch gewaarschuwd, verborg zich in de toren van zijn kerk. Hij werd er niet ontdekt.

Nog diezelfde dag dook hij elders onder, eerst in Ruurlo, na enige tijd in Winterswijk. Hij verdiepte zich in studieboeken, hij sprak af en toe in kleine kring. Het beviel hem niet, het was hem allemaal te passief, de studie wilde niet vlotten; deed hij er niet beter aan, naar zijn gemeente terug te keren? 'Je moet eens met mevrouw Kuipers gaan praten', zei zijn gastvrouw op zekere dag. Mevrouw Kuipers had een inleiding van hem gehoord, de vorige avond, 'en toen ik je gisteravond hoorde spreken', zo gaf ds. Slomp ruim twintig jaar later haar woorden in dat eerste beslissende gesprek weer,

'toen dacht ik bij mezelf: ik heb mijn man gevonden . . . Ik heb hier en daar al jongens laten onderduiken, ik heb Joden opgeborgen, maar je weet toch uiteindelijk er geen weg meer mee. Wij moeten een organisatie stichten opdat wij die onderduikers een plaats kunnen geven. En nu dacht ik dat jij dat moest doen, dat je 't land door moet om de mensen daar warm voor te maken.' Ik zeg: 'Maar dat durf ik niet. Waar ik kom . . ., daar ga ik heen op de fiets, maar ik durf niet in de trein te reizen.' En toen sprak ze dit woord dat ik nooit zal vergeten. Ze keek me aan en zei: 'Kerel, zou 't nou zo erg zijn als jij om het leven kwam en als er duizenden jongens gered worden?' Ik heb daar niks meer op kunnen zeggen.¹

Ds. Slomp stapte in de trein en begon aan een lange reeks rondreizen, spoedig onder de toepasselijke schuilnaam 'Frits de Zwerver'. Hij begon met Driebergen waar een van de beste vrienden van de echtgenoot van 'tante Riek' woonde, C. B. Nienaber van Eijben, een meubelhandelaar, die veel relaties in de (opgeheven) Christelijke Meubelmakersbond had. Nienaber van Eijben riep een aantal plaatsgenoten bijeen die hij (hij was zelf hervormd) uit protestantse kring kende. Ds. Slomp kwam op hen een beroep doen, het plaatsen van onderduikers systematisch ter hand te nemen: een commissie uit hun midden diende de namen te verzamelen van mannen en jongens uit Driebergen en omgeving die bereid waren, elders onder te duiken, en zij moest tevens nagaan bij wie men in en bij Driebergen onderduikers uit andere streken kon plaatsen. Nienaber van Eijben gaf ds. Slomp aan zijn talrijke relaties door, hoofdzakelijk in de provincies Utrecht en Noord-

¹ F. Slomp in L. de Jong: *De bezetting* (1966), p. 586.